



Најпре је, на сва уста, сочно лагао о Србима. Онда је припремао нелегалну војску да се бори против Срба. Па је затим и ратовао са Србима. А сада, непуне две деценије касније, Европски парламент шаље баш њега као специјалног изасланика за Србију, који ће тој држави помоћи (или "помоћи") на путу евроатлантских интеграција.

Вероватно се и сам Јелко Кацин пита чиме је заслужио да буде толики миљеник судбине. Која му свако мало даје Србе на тацни. Час као непријатеље који оклевају и да признају да су у рату с њим, час као потенцијалне кандидате за државну заједницу у којој је он велика зверка.

Неко би можда помислио да је овакво Кациново понашање мало лицемерно. У крвавом распаду СФРЈ службовао је као словеначки министар информисања и одбране (дакле, директно је одговоран за Холмец и друге злочине над Србима), а данас те исте Србе преводи гладне до Европе (као супротно од "жедне преко воде"). Али, он у томе не види ништа неморално. Чак другима дели лекције о дволичности. Погађате коме: Србима!

Да је спољна политика Србије, најблаже речено, неочекивана и необична, одавно више није тајна. Када су га у "Двоуглу" питали да је оцени, Ђорђе Вукадиновић је недавно рекао да је "или генијална, или лудачки шизофрена, а ускоро ћемо сазнати шта је од та два". Тешко је дати бољи опис. Заиста, ако владајућој коалицији пође за руком да формулом "и Косово и Европа и Исток и Запад и Вашингтон и Брисел и Москва и Пекинг" доведе Србију до неких срећнијих околности, то би заиста био подвиг једнак оном Кнеза Милоша. Али, ако се испостави оно што се све више намеће као реалност, а то је да Србија у овом тренутку "не зна где удара" па ће зато на крају да налети на затворена врата на све четири стране света, израз "лудачка шизофренија" биће још и преблаг за политику која нас уваљује у нове и дубље невоље. Нема, према томе, ничега спорног у томе ако неко окарактерише спољну политику Србије као непостојану, проблематичну или несхватљиву.

Осим ако тај неко не говори у име Европске уније. Која има једне аршине за Космет, друге за Републику Српску, треће за Абхазију и Јужну Осетију, а седамнаесте за Каталонију и Шкотску. Која лидера овог региона препознаје и у Београду, и у Загребу, и у Сарајеву, и у Подгорици. Која вас мртва хладна и без икаквог разлога (а камоли законског покрића) избомбардује и отме покрајину, а истовремено вам прича о великом

пријатељству које осећа према вама.

Спољна политике Србије, каква год да је, није ни упола шизофрена као спољна политика Европске уније. Разлика је, нормално, у томе што ЕУ не трпи, барем за сада, никакве озбиљније последице својих лакомислености, безоплетости и дволичности. Мала и сиромашна Србија не може се поредити са великом и богатом ЕУ ни по чему, па ни по томе колико мора да плаћа своје грешке. Али, на страну моћ једних и слабост других, много је лицемерно када неко из Европске уније оптужује Србију да се понаша лицемерно.

Посебно ако је тај неко Јелко Кацин. Који није дволичан једино у односу према Србима. Нимало не крије колико нас не подноси. Остатак његовог политичког ангажмана је зато крајње проблематичан у моралном смислу. Па је зато врло дрско критиковао спољну политику Србије као дволичну и лицемерну.

Посебно је проблематично било његово обраћање у Скупштини Србије пре неколико дана. Кацин је, на почетку обраћања, поздравио присутне на три језика: српском, мађарском и албанском. "Јуно поткивано, добар дан, мирдита!" Касније је "појаснио" да није у питању гаф или провокација, већ да је испоштовао то што у српском парламенту има и Мађара и Албанаца.

Његова тројезичност ипак је провидно дволична. Пошто ниједном госту не би пало на памет да се, на пример, у америчком Конгресу обрати присутнима на енглеском и арапском (а сигурно тамо има пореклом Арапа, макар међу помоћним особљем). У стилу некадашњег словеначког министра одбране, Кацин је овим безобразлуком стројевним маршем прегазио преко чињенице да је српски званичан језик ове државе. Самим тим и њеног парламента, који га је угостио. Од некога ко је пре скоро 20 година ратовао против ЈНА, а тај рат и добио и то врло ефикасно, очекивало би се да одавно не осећа никакву мржњу према Београду, нити потребу да га провоцира и понижава. Али, ако је Јелко Кацин, рекох, у нечему постојан и истрајан, онда је то његов однос према Србима.